Sportstraat
(Ieper, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2017E130
Mei 2017

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Wouter Van Goidsenhoven
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen 4

2.1 Administratieve gegevens 4

2.2 Synthese 5

2.3 Gemotiveerd advies 6

2.3.1 Volledigheid van het gevoerde onderzoek 6

-geofysisch onderzoek: 7

2.3.2 Aanwezigheid van een archeologische site 8

2.3.3 De waardering van de archeologische site: 8

2.3.4 Impactbepaling 8

2.3.5 De bepaling van de maatregelen 8

2.4 Programma van Maatregelen 9

2.4.1 De aanleiding van het vooronderzoek 9

2.4.2 Bepalen van de onderzoeksstrategie 9

2.4.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen 9

2.4.4 Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem 10

2.4.5 Onderzoeksstrategie en –methode 10

2.4.6 Onderzoekstechnieken 11

2.4.7 Eventuele afwijkingen van de CGP 13

2.4.8 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders 13

2.4.9 Vondsten 13

2.5 Conclusie 13

Deel 3: Bibliografie 15

FIGURENLIJST (2017E130)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....5
Figuur 2: voorstel proefsleuven op de GRB-basiskaart.....12

TABELLENLIJST (2017E130)

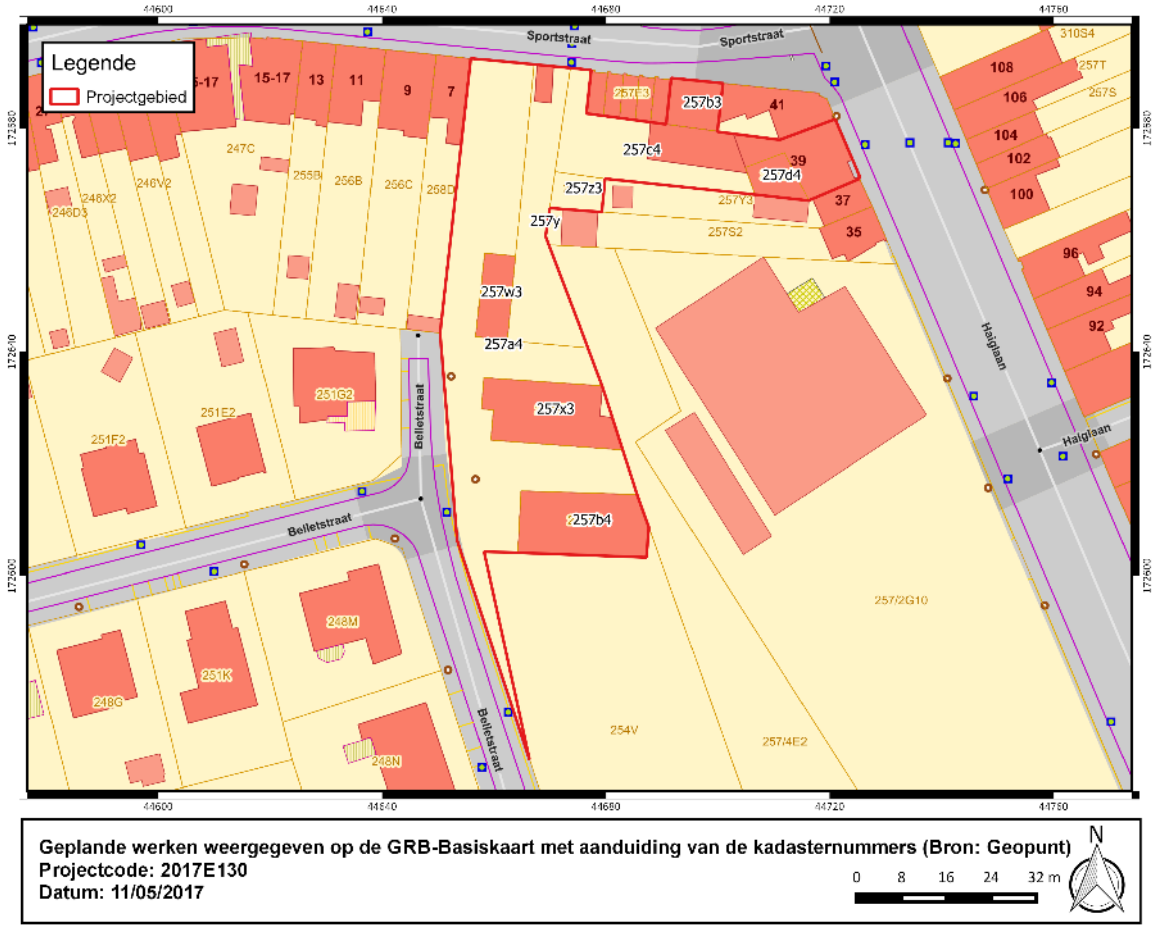
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 4

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Architectenbureau Cottreel & Debrabander Rijselstraat 76, 8900 Ieper	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Ieper
	Deelgemeente	/
	Postcode	8900
	Adres	Sportstraat
	Toponiem	Sportstraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X_{min} = 44560 Y_{min} = 172551 X_{max} = 44790 Y_{max} = 172711
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Ieper, Afdeling 3, Sectie E, nr's: 257b3, 257c4, 257d4, 257z3, 257y, 257w3, 257a4, 257x3, 257b4 Figuur 1	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt)

2.2 Synthese

De opdrachtgever plant de constructie van een praktijkgebouw met 4 appartementen en de aanleg van een parking. De gecombineerde oppervlakte van de geplande werken bedraagt 336m^2. Het terrein is momenteel verhard. Aangezien de werken een aanzienlijke ingreep in de bodem betekenen is het bodemarchief bedreigd.

Landschappelijk gezien is het plangebied gelegen op de rand van het alluvium van de Ieperlee. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer bestaand uit een eolisch dek van het laat-Pleistoceen of vroeg-Holoceen dat rust op fluviatiele afzettingen van het laat-Pleistoceen. Het eolische sediment bestaat, volgens de bodemkaart, uit natte zandleem. Deze gegevens impliceren een situatie waarbij het archeologisch niveau zich onmiddellijk onder de bouwvoor bevindt. Er zijn geen aanwijzingen voor een natuurlijk afgedekte, archeologisch relevante horizont.

Historisch en cartografisch onderzoek (cf. 1.3.3.1) toont aan dat het plangebied gelegen is tussen de 13^e -eeuwse versterking en de 14^e-eeuwse defensieve gordel of 'Ueterste Veste'. Het maakt gedurende de 14^e eeuw dus deel uit van het laatmiddeleeuws stedelijk weefsel. Mogelijk zijn van deze periode resten in de ondergrond bewaard gebleven. Tijdens het beleg van Ieper in 1383 door Engelse troepen en Gentse opstandelingen worden de versterkingen, samen met de buitenste parochies, ten dele verwoest. Hierna worden de buitenste parochies stelselmatig opgegeven.
Vanaf de 16^e eeuw worden ter hoogte van het plangebied delen van de post-middeleeuwse vestingwerken opgetrokken. De kaart van Ferraris geeft duidelijk weer dat het terrein zich in de 2^e helft van de 18^e eeuw

bevindt ter hoogte van de buitenste Vauban-versterking. Mogelijk hebben de vestingwerken het laatmiddeleeuwse niveau afgedekt of ten dele vergraven.
Tijdens de Eerste Wereldoorlog komt de stad Ieper pal op de frontlinie te liggen binnen de Britse sector. Op het plangebied zelf zijn geen indicaties voor de inrichting van defensieve structuren op basis van de loopgravenkaarten, het is echter niet uitgesloten dat zich nog resten uit de oorlogsjaren op het terrein bevinden. Dit betreft echter een vrij generieke verwachting.

Op het terrein zijn geen archeologische waarden gekend. De Centraal Archeologische Inventaris wijst met verschillende cartografische indicatoren van laatmiddeleeuwse hoeves met walgracht op een grotendeels ruraal karakter van de omgeving na het opgeven van de 'Ueterste Veste'. Verder werd bij een werfcontrole 150m ten noordoosten van het plangebied de resten waargenomen van grachten die deel uitmaakten van het hoornwerk van Elverdinge, onderdeel van de Vaubanversterking.
Meest relevant voor de geplande werken aan de Sportstraat is de mechanische prospectie uitgevoerd in het najaar van 2015 op 100m ten noordwesten van het huidige plangebied, aan de Augustijnenstraat. Conform de verwachting lag het gros van het plangebied buiten de eigenlijke 14e eeuwse stadsomwalling. In het uiterste zuiden werd de gracht van deze versterkingsgordel ten dele aangesneden en onderzocht. De bodemopbouw bestond inderdaad uit een eolisch sediment met sporen direct onder de teelaarde. Verder werden bij het onderzoek ook enkele post-middeleeuwse greppels aangesneden, evenals enkele verspreide resten uit de Eerste Wereldoorlog (o.a. aandrijfladingen)[1].

Gelet op historische en cartografische informatie bestaat het verwachtingspatroon in hoofdzaak uit laatmiddeleeuwse resten en eventuele relicten van de post-middeleeuwse verdedigingswerken. Mogelijk hebben deze Vaubanwerken laatmiddeleeuwse resten afgedekt of vergraven. Gelet op de geologische opbouw van het terrein en onderzoek in de nabijheid moet uitgegaan worden dat eventueel aanwezige archeologische relicten reeds zichtbaar zijn direct onder de aanwezige verharding. Er dient echter rekening gehouden te worden met de eventuele aanwezigheid van een post-middeleeuws of subrecent ophogingspakket. De meest geschikte methode met betrekking tot het verwachtingspatroon is een onderzoek door middel van korte proefsleuven/putten.

2.3 Gemotiveerd advies

2.3.1 Volledigheid van het gevoerde onderzoek

Uit de bureaustudie blijkt duidelijk dat het archeologisch potentieel van het plangebied, op basis historische en cartografische bronnen, aanzienlijk is. Gelet relatief kortstondige opname binnen het laatmiddeleeuws stedelijk weefsel biedt het plangebied een unieke kans eventuele resten van deze fase binnen de Ieperse stadsontwikkeling nader te onderzoek. Mogelijk is hier een vrij gave momentopname bewaard. Gelet op de verwachte bodemopbouw kan uitgegaan worden van mogelijke resten direct onder de aanwezige verharding. In hoofdzaak behoren resten van bewoning of artisanale activiteit uit de late middeleeuwen, de stadsversterking in de nieuwe tijd en relicten van de Eerste Wereldoorlog tot de mogelijkheid, resten uit andere perioden vallen evenwel niet uit te sluiten.
Verder zijn er geen argumenten om aan te nemen dat grote delen van het bodemarchief reeds verstoord zijn. Gelet op het aanzienlijk potentieel en de aard van de werken is een onderzoek door middel van proefputten aangewezen.

Volgende onderzoeksmethoden werden overwogen:

-gespecialiseerd archivalisch onderzoek: in specifieke gevallen is bijkomend, gespecialiseerd bronnenonderzoek aangewezen. Deze vorm van verder doorgedreven archiefonderzoek heeft vooral

[1] VERDEGEM S., 2015, Archeologisch vooronderzoek Ieper-Augustijnenstraat, onuitgegeven RW-rapport

betrekking op zeer specifieke contexten waarbij de archeologische/historische waarde niet afgeleid kan worden uit de standaardbronnen die voor de opmaak van een archeologienota geraadpleegd worden. Eén van de meest voorkomende voorbeelden waar doorgedreven archivalisch onderzoek nodig is betreft locaties binnen het frontgebied van de Eerste Wereldoorlog.

In het geval van “Sportstraat” is verder uitgebreid archiefonderzoek niet aangewezen. De geraadpleegde cartografische bronnen geven duidelijk aan dat het plangebied tussen de 13e en 14e-eeuwse verdedigingsgordel gelegen was. Vóór de 14e eeuw was het gelegen in buitengebied en ook na de opgave van de ‘Ueterste Veste’. Verder is duidelijk geworden dat in de nieuwe tijd ter hoogte van het plangebied nieuwe versterkingen worden opgetrokken. De kaart van Ferraris geeft duidelijk de positie van het plangebied weer ter hoogte van het hoornwerk van Elverdinge. Enkel verder onderzoek met ingreep in de bodem kan een inzicht bieden in de aanwezigheid van eventueel ondergronds erfgoed dat bedreigd wordt door de geplande werken. Bijkomend archiefonderzoek zou in dit geval niet zinvol zijn.

-landschappelijk bodemonderzoek: een landschappelijk booronderzoek kan altijd zinvol zijn indien een complexe landschappelijke situatie en bijgevolg een complexe verticale stratigrafie verwacht wordt. Ook als de verstoringshistoriek van het terrein niet duidelijk is, bijvoorbeeld indien blijkt uit het bureauonderzoek dat het terrein bebouwd geweest is maar geen plannen beschikbaar zijn of activiteiten plaats hebben gevonden waarvan niet duidelijk is in welke mate zij een ernstige impact hebben gehad op de ondergrond.

In het geval van ‘Sportstraat - Ieper is een landschappelijk booronderzoek niet aangewezen. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer van laat-Pleistocene, eolische afzettingen bovenop fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. Dit impliceert een vrij éénduidige archeologische situatie, nl. klassieke sporenarcheologie onder de teelaarde. Onderzoek in de nabijheid heeft dit beeld bevestigd. Mogelijk moet rekening gehouden worden met ophogingspakketten van de post-middeleeuwse vestingwerken. Dit gegeven kan echter in meer detail en in een ruimer kader geëvalueerd worden tijdens het proefsleuvenonderzoek, door middel van strategisch geplaatste bodemprofielen.

-geofysisch onderzoek: een geofysisch onderzoek heeft in hoofdzaak als doel om, zonder ingreep in de bodem, grotere ondergrondse anomalieën in kaart te brengen. In hoofdzaak betreft het structuren zoals funderingen en muren van bv. oude kloosters en kastelen of bunkers of ovens. Ook kunnen sterke verschillen in bodemsamenstelling door middel van deze onderzoeksmethode gevat worden.

Een geofysisch onderzoek zou in dit geval een overbodige kost betekenen. De cartografische gegevens niet op de aanwezigheid van grote metalen of (bak)stenen structuren.

-verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek: een verkennend archeologisch onderzoek heeft als doel eventuele afgedekte vindplaatsen in kaart te brengen door middel van een extensief boorgrid. In geval van een positieve waardering kan met behulp van een waarderend booronderzoek in een intensiever grid de artefactenconcentratie gelokaliseerd worden. Op basis van de resultaten van deze booronderzoeken kan overgegaan worden tot de aanleg van proefputten of een opgraving in functie van een afgedekte archeologische site. Hierbij moet erop gewezen worden dat de aandacht bij deze vorm van onderzoek niet zozeer naar sporen maar naar goed bewaarde vondstconcentraties. Dit gegeven impliceert dat bewaarde, afgedekte vindplaatsen gezocht moeten worden op landschappelijke locaties waar de kans op afgedekte archeologie reëel is.

In het geval van “Sportstraat” is een boorcampagne met als doel de lokalisatie en waardering van een afgedekte archeologische site niet aangewezen. De Quartairgeologische kaart geeft duidelijk aan dat het de ondergrond ter hoogte van het terrein is opgebouwd uit een eolisch dek. Gelet op het feit dat het terrein tijdens de late middeleeuwen is opgenomen in het stedelijk weefsel, vervolgens ten dele werd ingenomen door elementen van de post-middeleeuwse versterking en in de laatste decennia is verhard kan

redelijkerwijs aangenomen worden dat de kans op een bewaarde vondstenconcentratie quasi nihil is. Er is geen verwachtingspatroon inzake natuurlijk afgedekte archeologie. Bijgevolg is het niet zinvol hier door middel van een verkennend archeologisch booronderzoek naar op zoek te gaan.

-veldkartering: een veldkartering of “field-walking” bestaat uit een systematische visuele inspectie van een terrein en het inventariseren van eventuele oppervlaktevondsten. Deze prospectiemethode wordt bij voorkeur aangewend op terreinen die een zekere mate van (regelmatige) oppervlakte bewerking kennen, dus hoofdzakelijk op akkers. De kartering wordt gewoonlijk uitgevoerd in parallelle raaien met een regelmatige tussenafstand. Soms wordt ook in een raster gewerkt indien een gedetailleerder beeld gewenst is. Op basis van waarnemingen kunnen eventueel interessante zones afgebakend worden. Afhankelijk van het karakter van het gerecupereerde vondstmateriaal kunnen gerichtere keuzes gemaakt worden in de eventueel te volgen onderzoeksstrategie op een terrein.

Op het projectgebied “Sportstraat - Ieper” is een veldkartering niet aangewezen. Ter hoogte van de geplande bodemingrepen is het terrein verhard. Het wordt dus niet bewerkt en er is geen zichtbaarheid inzake oppervlaktemateriaal. Een oppervlaktekartering is bijgevolg niet zinvol.

-proefputten: een proefputtenonderzoek heeft (net als proefsleuven in stedelijke context) als doel steekproefsgewijs het terrein archeologisch te inventariseren en vanuit de resultaten van dit vooronderzoek beargumenteerde uitspraken te doen over het al dan niet overgaan tot een (gedeeltelijke) vlakdekkende opgraving. Standaard wordt bij een proefputtenonderzoek tussen de 10% en 12,5% van het terrein archeologisch geïnventariseerd.
Gelet op de verwachting van klassieke sporenarcheologie, onmiddellijk zichtbaar onder de aanwezige verharding en de beperkte omvang van het plangebied, is een proefputtenonderzoek de aangewezen manier om eventueel bedreigd archeologisch erfgoed in kaart te brengen. Op basis van de waargenomen relicten kan een gefundeerde beslissing genomen worden in functie van eventueel vervolgonderzoek.

2.3.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Tot op heden kon de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet aangetoond worden. Daarentegen werd wel een zeker archeologisch potentieel afgeleid op basis van de historische en cartografische gegevens.

2.3.3 De waardering van de archeologische site:

Niet van toepassing, cf. punt 2.3.2

2.3.4 Impactbepaling

Het bodemarchief dient eerst geïnventariseerd te worden, voor de impact van de werken op eventueel aanwezig erfgoed kan bepaald worden, cf. punt 2.3.2.

2.3.5 De bepaling van de maatregelen

De maatregelen kunnen pas bepaald worden na uitvoering van de prospectie met ingreep in de bodem. Door middel van deze prospectie zal er een duidelijk zicht zijn over de mogelijk aanwezige relicten, cf. punt 2.3.2.

2.4 Programma van Maatregelen

2.4.1 De aanleiding van het vooronderzoek

Cf. supra, punt 1.1.6

2.4.2 Bepalen van de onderzoeksstrategie

De keuze voor enerzijds een veldprospectie en anderzijds een proefsleuvenonderzoek werd afgetoetst aan de vier criteria opgenomen in de Code van Goede Praktijk (CGP artikel 5.3)

-mogelijk: Op basis van de orthofoto is duidelijk dat het terrein toegankelijk is voor een graafmachine. De aanwezige verharding zal echter eerst verwijderd moeten worden voor het terreinonderzoek van start kan gaan.

-nuttig: gelet op het verwachtingspatroon is een proefsleuvenonderzoek de enige manier om het archeologisch potentieel in kaart te brengen en een degelijke impactbepaling te maken van de geplande werken hierop.

-schadelijk: een terreininventarisatie door middel van proefsleuven is de enige manier om een degelijke inschatting te maken van eventueel aanwezig ondergronds erfgoed en de impact van de geplande werken hierop. Aangezien de mate van spoorbewerking in een proefputtenonderzoek beperkt is, blijven eventuele relicten bewaard voor verder onderzoek.

-noodzakelijk: gelet op het feit dat de geplande werken een substantiële ingreep in de bodem impliceren moet uitgegaan worden van een scenario waarbij in-situ bewaring onmogelijk is. Gelet op het verwachtingspatroon op basis van historische en cartografische bronnen is de kans op aantreffen van archeologische relicten uit relevante periodes reëel.

2.4.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Doel van de terreininventarisatie door middel van proefputten is een inschatting maken van het archeologisch potentieel binnen het projectgebied. Van belang hierbij is dat minstens volgende onderzoeksvragen beantwoord worden.

-wat zijn de waargenomen bodemhorizonten, beschrijving + duiding?

-in hoeverre is de bodemopbouw nog intact? Wat was de impact van de aanleg van de hedendaagse verharding? Zijn er tekenen van ophoging of grote mate van verstoring door de post-middeleeuwse vestingwerken?

-is er sprake van verschillende, archeologisch relevante niveaus?

-zijn er (nog) bodemsporen aanwezig? In welke mate zijn ze natuurlijk of antropogeen? Beschrijf.

-wat is de bewaringstoestand van de sporen?

-kunnen de bodemkundige vaststellingen gerelateerd worden aan de eventuele afwezigheid van antropogene sporen?

-maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren, is er een ruimtelijk verband?

-kan op basis van het gerecupereerde materiaal een uitspraak gedaan worden over datering of fasering? Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

-kan op basis van de waargenomen archeologische fenomenen een uitspraak gedaan worden over de aard en omvang van de menselijke aanwezigheid?

-zijn er indicaties die wijzen op de inrichting van een woonerf? Wijzen de resten eerder in de richting van een artisanale functie?

-zijn er indicaties voor de inrichting van een funeraire ruimte? Indien er sprake is van begravingen: wat is de omvang? Hoeveel niveaus? Geschatte aantal individuen?

-wat betekenen de gegevens mogelijk voor een aanvulling van kennisleemtes van de lokale en regionale geschiedenis?

-voor waardevolle vindplaats(en) die bedreigd worden door de geplande werkzaamheden: hoe kan deze bedreiging weggenomen of verminderd worden (m.a.w. is behoud in situ mogelijk?)

-voor bedreigde waardevolle vindplaatsen die niet in-situ bewaard kunnen blijven:

° wat is de ruimtelijke afbakening (in X, Y en Z coördinaten) van de zone(s) voor vervolgonderzoek?
° welke aspecten verdienen bijzondere aandacht?
° welke vraagstellingen zijn voor het vervolgonderzoek relevant?
° zijn er voor de beantwoording van de vraagstelling(en) natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke types staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

2.4.4 Resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem

Tot op heden werd reeds een bureauonderzoek (projectcode 2017E130) uitgevoerd met betrekking tot het projectgebied. Hieruit kon een beduidend archeologisch potentieel afgeleid worden op basis van de historische en cartografische bronnen. Het verwachtingspatroon betreft resten uit de late middeleeuwen, nieuwe tijd en WOI zichtbaar direct onder de verharding.

2.4.5 Onderzoeksstrategie en –methode

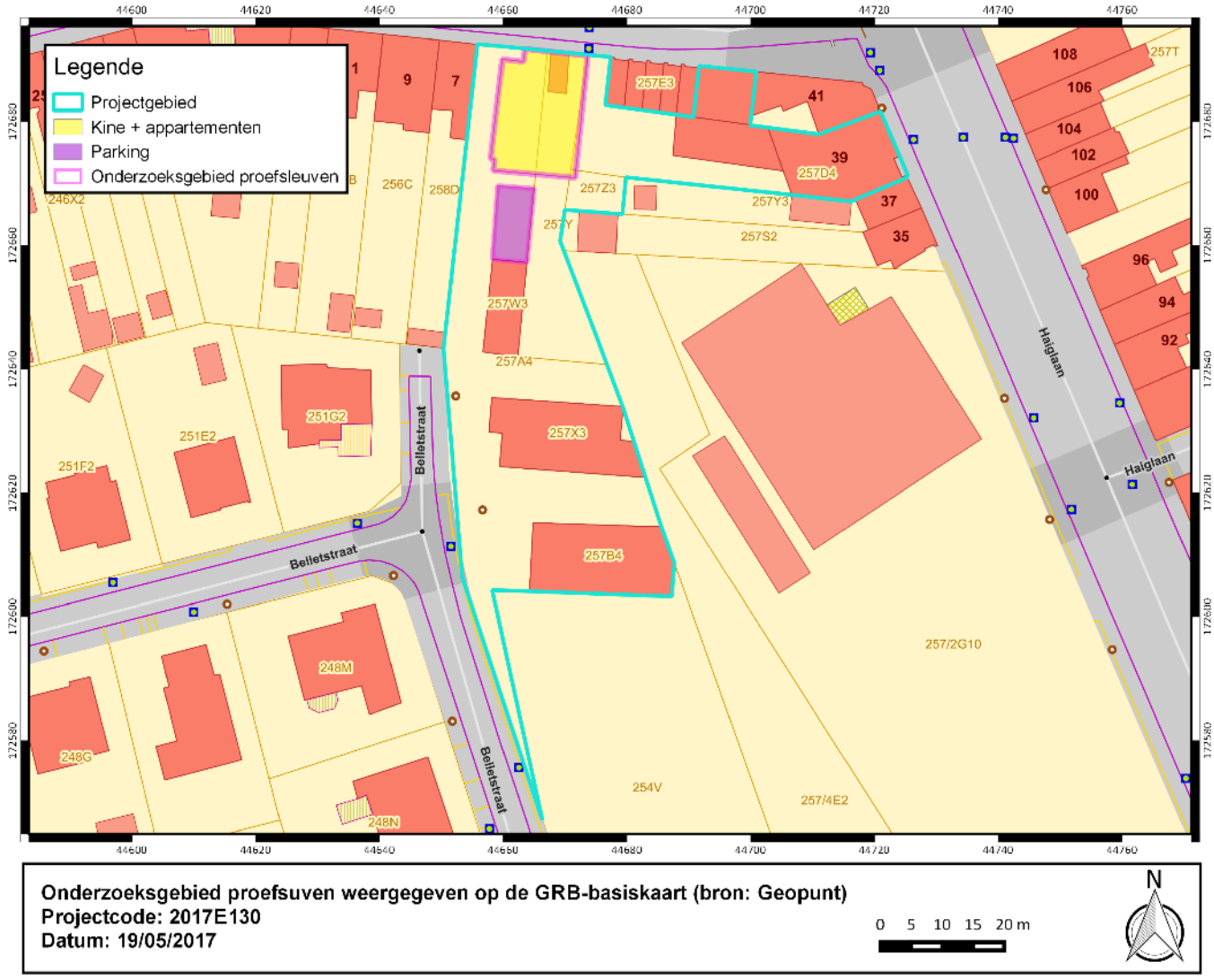
De meest geschikte onderzoekmethode in dit dossier met betrekking tot resten direct onder de bouwvoor is een onderzoek d.m.v. korte proefsleuven. Het proefsleuvenonderzoek dient een statistisch representatief deel van het terrein te inventariseren. Dit deel dient groot genoeg te zijn om de resultaten te extrapoleren naar de rest van het bedreigde terrein. De proefsleuven worden aangelegd in een regelmatig patroon om zo een gedegen dekking te verkrijgen en een gedegen inschatting te maken van het bodemarchief met betrekking tot de rest van het plangebied.

Er moet uitgegaan worden van een situatie waar de verticale stratigrafie relatief eenduidig is, conform de bepalingen in de Code van Goede Praktijk, artikels 8.6 en 8.6.1. Wel moet rekening gehouden worden met de mogelijke aanwezigheid van ophogingspakketten. Gelet op de kortstondige opname binnen het middeleeuws stedelijk weefsel moet uitgegaan worden van één archeologisch niveau. De kans op natuurlijk afgedekte archeologie is zeer klein. Het is uiteraard niet uitgesloten dat er zich ophogingspakketten op het terrein bevinden.

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem wordt als succesvol beschouwd indien er een beargumenteerd antwoord op de onderzoeksvragen geformuleerd kan worden en het rapport wordt opgeleverd.

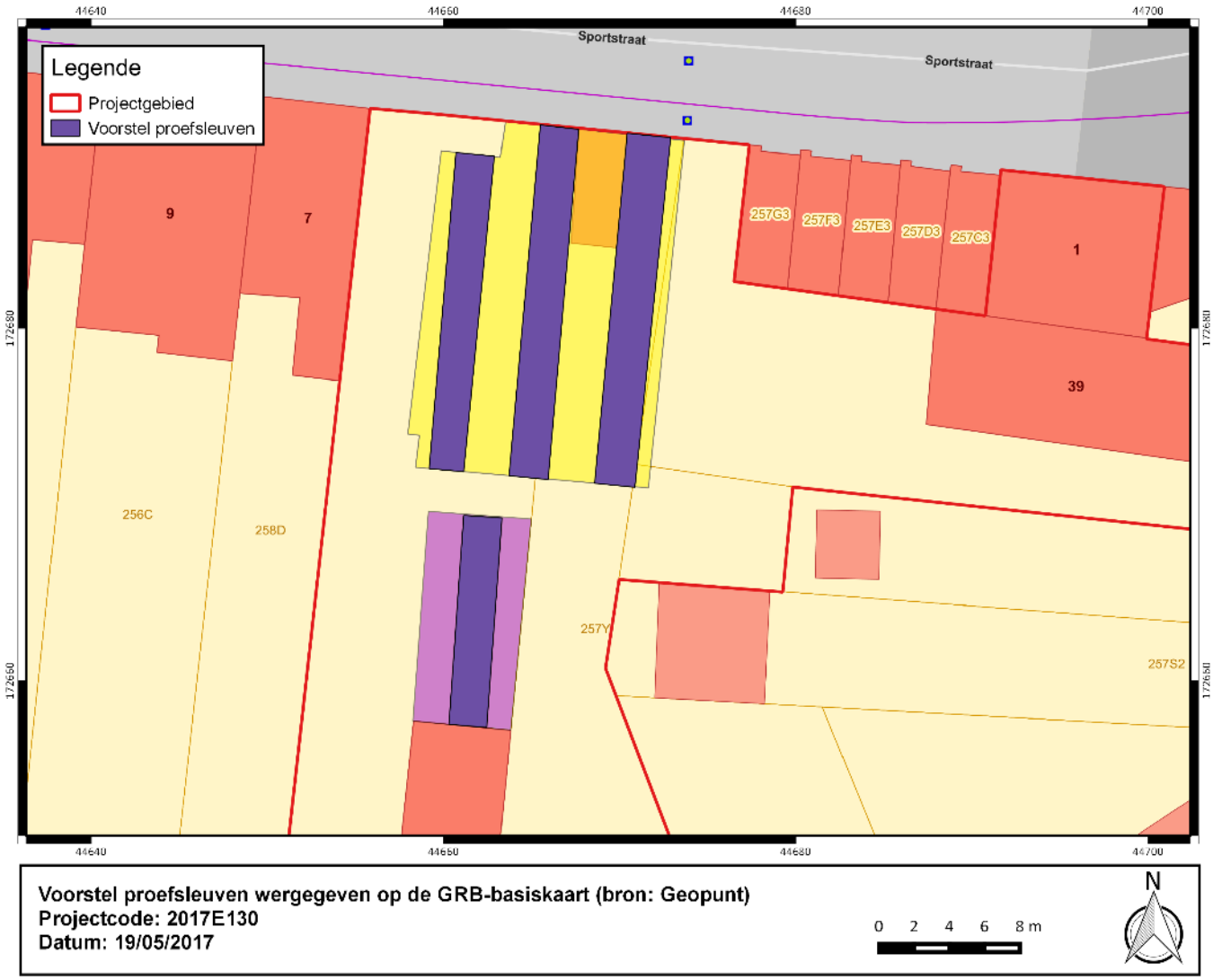
Voor het eigenlijke terreinwerk aanvang neemt bekomt de veldwerkleider de nodige leidingplannen, hetzij van de initiatiefnemer, hetzij via een KLIP-melding. Deze plannen dienen continu aanwezig te zijn gedurende de werken (hetzij digitaal, hetzij analoog).

Gelet op de vorm en oppervlakte van het plangebied wordt voorgesteld 4 proefputten aan te leggen. Één proefput dient gesitueerd te worden ter hoogte van de geplande parking. De drie resterende worden aangelegd ter hoogte van het geplande appartementsgebouw. Gelet op de mogelijke aanwezigheid van verdedigingsgrachten met een grosso-modo oost-west verloop worden de alle proefsleuven best ingeplant volgens een noord-zuid as.

2.4.6 Onderzoekstechnieken

Het onderzoeksgebied is ca. 336m^2 (266m^2+70m^2) groot. De proefputten dienen minstens 12,5% (42m^2) van de onderzoekbare oppervlakte te beslaan en dienen voldoende groot te zijn om een antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen.

Figuur 2: voorstel proefsleuven op de GRB-basiskaart.

De proefputten worden na het verwijderen van de aanwezige verharding aangelegd door een rupskraan met platte bak, deze kraan dient over voldoende vermogen te beschikken om een vlotte werking te garanderen (bv. Hitachi Zaxis 210). De minimale breedte van de kraanbak bedraagt 2m. De putten worden laagsgewijs uitgegraven door de kraan, onder begeleiding van de veldwerkleider, tot op het jongste archeologisch leesbaar niveau.

Tijdens het terreinwerk dient aandacht uit te gaan naar de bodemkundige situatie binnen het plangebied en de relatie met de aanwezige sporen. Hiervoor dienen profielkolommen aangelegd te worden. Minimaal wordt één profielkolom per sleuf aangelegd, indien mogelijk in een geschrankt patroon. Ze worden tot minstens 60cm in het ongeroerd sediment uitgegraven. Indien sprake is van meerder archeologische niveaus wordt pas gezakt naar een dieperliggend niveau indien het bovenliggende vrij is van sporen.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd. Na het proefsleuvenonderzoek wordt het terrein terug in oorspronkelijke staat hersteld of conform gemaakte afspraken.

Het vooronderzoek met ingreep in de bodem, zijnde veldwerk, verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

2.4.7 Eventuele afwijkingen van de CGP

Voor de prospectie met ingreep in de bodem worden geen situaties verwacht waarin afgeweken zal worden van de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

2.4.8 Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

Het veldwerkteam bestaat minimaal uit:

-een veldwerkleider (onder begeleiding van een erkend archeoloog), deze veldwerkleider voldoet aan de bepalingen in de Code van Goede Praktijk.

-een assistent-archeoloog voldoend aan de vereisten van de Code van Goede Praktijk.

-een assistent-aardkundige. Deze ondersteunt de archeologen bij de interpretatie van de bodemprofielen en waargenomen sporen. Hij/zij rapporteert over de bodemkundige waarnemingen.

Conform de Code van Goede Praktijk artikel 9.3 ligt de beslissing tot natuurwetenschappelijke staalname bij de veldwerkleider. Dit in overleg met de aardkundige waar relevant. In de opmaak van de raamprijs moet een stelpost natuurwetenschappelijk onderzoek voorzien worden die kan aangesproken worden indien nodig.

Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider ingezet onder toezicht van de erkende archeoloog.

2.4.9 Vondsten

Conservatie en overdracht van het archeologisch ensemble gebeurt na afloop van het archeologisch proefsleuvenonderzoek conform aan de artikels 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.3 van het Onroerend Erfgoeddecreet Bij de start van het vooronderzoek met ingreep in de bodem worden door de erkende archeoloog, veldwerkleider en de initiatiefnemer duidelijke afspraken gemaakt met betrekking tot de overdracht van het archeologisch ensemble bij de eigenaar en/of het erkende onroerend erfgoeddepot of andere bewaarder van het archeologisch ensemble. Na het beëindigen van de verwerking en het opleveren van de eindrapportage vindt de overdracht van het opgravingsarchief plaats. Indien een vervolgonderzoek noodzakelijk blijkt, dient het opgravingsarchief integraal overgedragen te worden aan de uitvoerder van dit vervolgonderzoek.

2.5 Conclusie

De initiatiefnemer plant de realisatie van een appartementsgebouw met gelijkvloerse commerciële ruimte en parkeergelegenheid aan de Sportstraat te Ieper. De historische en cartografische bronnen wijzen op een aanzienlijk archeologisch potentieel. Het terrein is gelegen tussen de 13^{e}-eeuws en 14^{e}-eeuwse stadsversterking. In de nieuwe tijd werd ter hoogte van het plangebied een nieuwe vestingwerken opgericht. Mogelijk zijn van zowel de late middeleeuwen of de nieuwe tijd relicten in de ondergrond bewaard gebleven. Tijdens de Eerste Wereldoorlog kwam Ieper op de frontlinie te liggen. Hoewel geen onmiddellijke aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van defensieve structuren valt niet uit te sluiten dat resten uit de oorlogsjaren in de ondergrond aanwezig zijn. Gelet op de geologische situatie wordt uitgegaan van een terrein waar archeologische resten zichtbaar zijn onder de aanwezige verharding.

Omwille van het aanzienlijke potentieel is verder onderzoek aangewezen. De meest geschikte methode is een onderzoek door middel van korte proefsleuven.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt